Maatalouden Erikoisyhdistysten liiton esitys eduskunnan valtionvarainvaliokunnan maatalousjaostolle 25.10.2016

Asia: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Teema: Mom. 30.10.50 Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen

Tausta

Useat maataloustuottajat kamppailevat maksuvalmiusongelmien kanssa ja tilojen kannattavuus on heikko. Vaikeuksiin joutuneet tilat ovat usein aktiivisia, paljon investoineita, mutta yllättävistä markkinamuutoksista kärsiviä tiloja, jotka tarvitsevat apua tilan johtamiseen ja tuotantoprosessien kehittämiseen muuttuneessa tilanteessa.

Suomessa on ryhmä merkittäviä maatalouden erikoisneuvontaa valtakunnallisesti tarjoavia yhdistyksiä, jotka ovat organisoituneet Maatalouden Erikoisyhdistysten liitoksi. Nämä yhdistykset ovat keskittyneet jonkin erityisen tuotantosuunnan, kuten siipikarjan tai turkistuotannon neuvontaan tai jonkin erityisen toiminnan kuten Faba eläinaineksen ja Työtehoseura työn tuottavuuden ja työergonomian parantamiseen. Nämä erikoisneuvontaa antavat tahot ovat aktiivisesti mukana tuottajien arjessa ja ovat kehittäneet omaa erikoisosaamistaan, jotta pystyisivät mahdollisimman tehokkaasti palvelemaan asiakkaitaan.

Toiminnan tavoite ja toimenpiteet

Erikoisneuvonnan toimenpiteiden tavoitteena on parantaa neuvonnan kohteena olevien tilojen toiminnan edellytyksiä. Käytännössä tämä tapahtuu monipuolisesti eri yhdistysten osaamisen hyödyntämisellä.

Esimerkiksi:

- **Faba** tarvitsee lisärahoitusta turvatakseen nautakarjatilojen eläinaineksen jalostuksen kattavat palvelut myös harvaanasutuilla alueilla. Eläinaineksen jalostuksen tehokkuus on kolminkertaistunut 8 viime vuoden aikana. Menetelmät ovat myös muuttuneet ja näiden menetelmien käyttöönotto vaatii vahvaa neuvontaa. Menetelmien käyttöönotolla voidaan parantaa kotieläintilojen kannattavuutta. Lisärahoitusta tarvitaan myös lypsykarjan alkuperärotujen jalostuksen ylläpitämiseksi. Ne eivät vastaa nykyisiin tuottavuusvaateisiin, jolloin eläinmäärä vähenee ja jalostuksen ylläpito vaikeutuu osana normaalia toimintaa.
- **Puutarhaliitto ry** pitää tärkeänä, että puutarha-alan, voimakkaasti kehittyvän elinkeinon, neuvonnan valtionavustusta ei leikata. Puutarhaliitto haluaa korostaa, että erityisesti sen laatutyöhön, kasvinsuojeluun, vieraslajien torjuntaan, ilmastonmuutoksen hidastamiseen sekä energianeuvontaan tarvitaan edelleen pitkällä tähtäimellä yhteiskunnan avustusta. Hyödyt ovat moninaiset ja yhteiskunnalliset. Yksityisen rahoituksen avulla kaikkia näitä toimintoja ei ole mahdollista ylläpitää.
- Suomalainen siipikarjatuotanto kasvaa kulutuksen kasvun siivillä. Alan rakennemuutos etenee ja esimerkiksi kananmunasektorilla uusiin tuotantomuotoihin siirtyminen edellyttää **Suomen Siipikarjaliitto ry:**ltä laaja-alaista neuvontaa. Tuottajien osaamista on nostettava ja markkinalukutaitoa parannettava yhteisillä markkinoilla. Siipikarjaliitto tarvitsee lisärahoitusta luodakseen järjestelmän tilojen bioturvakäytäntöjen arvioimiseen ja parantamiseen eläintautiuhkien suurentuessa mm. lisääntyvän eläinliikenteen myötä. Toiminnan tavoitteena on tuottaa kuluttajille turvallisia ja terveellisiä tuotteita kilpailukykyisesti ja vastuullisesti.

- **Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry** jatkaa tuottajien neuvontaa usealla eri osa-alueella. Tuottajien tueksi luodaan koulutettujen tukihenkilöiden verkosto. Lisäksi tuottajien käyttöön kehitetään budjetointityökalu, jonka pyrkimyksenä on talouden pitkän tähtäyksen suunnittelu ja tuotannon sopeuttaminen eri markkinatilanteita vastaavaksi. Eläinten terveydenhuoltojärjestelmä Furevan piiriin pyritään saamaan lisää tiloja ja kouluttamaan eläinlääkäreitä järjestelmän käyttäjiksi (tällä hetkellä n. 100 tilaa mukana). Yhteiseurooppalainen eläinten hyvinvointimittaristo WelFur viedään tilatasolle Suomessa vuoden 2017 alusta.

- **Työtehoseura** tarvitsisi lisärahoitusta maatilojen kehittämisohjelmaan, joka kohdistettaisiin tilapäisissä kannattavuusongelmissa oleville tiloille, joilla tuotantoprosesseja järkeistämällä ja työn tuottavuutta kasvattamalla ja käytettävissä olevia kapasiteetteja optimaalisesti hyödyntämällä kannattavuutta voitaisiin parantaa 10–20 %. Kehittämisohjelmalla parannettaisiin tilojen työn tuottavuutta, kasvatettaisiin yrittäjien liiketoimintaosaamista ja kehitettäisiin tilojen yhteistyötä toiminnan kehittämisessä.

Esitys

Suomi tarvitsee toimintaa kehittäviä ja investoivia maatiloja. Nämä tilat taas tarvitsevat erikoisneuvontaa, jotta pystyisivät kääntämään tuottavuuskehityksensä suunnan ja parantamaan kannattavuuttaan tehostamalla toimintaansa.

Esitämme, että valtionvarainvaliokunnan maatalousjaosto huomioisi erikoisneuvonnan tarpeen tässä maatalouden kriisitilanteessa. Pyydämme huomioimaan näiden yleishyödyllisten järjestöjen toteuttaman maatalouden erikoisneuvonnan tarpeet muiden neuvontajärjestöjen ohella ja kohdistamaan erikoisneuvonnalle 350 000 € lisärahoitusta vuodelle 2017. Lisärahoituksella pystyttäisiin parantamaan ahdingossa olevien tilojen kannattavuutta toimintaa kehittämällä.

Maatalouden Erikoisyhdistysten liiton puolesta

Helsingissä 25.10.2016

Antti Latva-Rasku
Toimitusjohtaja
Faba osk
+358 400 342 039
antti.latva-rasku@faba.fi

Hanna Hamina
Toiminnanjohtaja
Suomen Siipikarjaliitto ry
+358 50 573 0773
hanna.hamina@siipi.net

Juha Ojala
Toimitusjohtaja
Työtehoseura Oy
+358 50 567 3908
juha.ojala@tts.fi